

3-D

הרצוג פוקס נאמן
עורכי דין

לב זיגמן | שותף
Zigmanl@hfn.co.il | 03-6922025 טל.

11 ביולי, 2018

תיק מס' 9999

לכבוד

רוני רייזר, פקד

ק' תכנון ועדות מכרזים

המטח הארצי - מחלקת רכישות ומכירות

רח' בעלי המלאכה 41

רמלה

בפקס' 02-5424191

מבלי לפגוע בזכויות

שלום רב,

תגובות: מכרז 16/2018 - לימודים אקדמיים עבור משטרת ישראל

בשם מרשתי, האוניברסיטה העברית בירושלים, הרינו לפנות אליכם בדחיפות כדלקמן:

1. כידוע, בראשית שנת 2018 פרסמה משטרת ישראל את המכרז שבנדון על מנת להתקשר עם מוסד אקדמי ללימודי תואר ראשון, תואר שני, לימודי מכינה ואנגלית, להקניית ידע וערכים ופיתוח מיזמנות מקצועית הדרושה לביצוע תפקידי משטרה עפ"י תחומי עיסוק (להלן: "המכרז").
2. במסגרת המכרז, שנערך באישור המועצה להשכלה גבוהה (להלן: "המל"ג"), נקבע רכיב איכות שמשקלו 40%, ומשקל מחיר שמשקלו 60%. כעולה ממסמכי המכרז, במסגרת ההליך נערך אומדן.
3. ביחס להצעת המחיר נקבע מפורשות, לרבות בטופס אותו על המציעים למלא כי חובה ליתן הצעת מחיר מלאה, וכי "הצעה חלקית.. תיפסל על הסף ולא תידון" (ס' 6.2.1-6.2.2 לפרק ב' למסמכי המכרז).
4. עוד נקבע במסגרת המכרז כי הצעת המחיר תהיה כפופה להוראות והחלטות המל"ג, ובכלל זה החלטת המל"ג בכל הקשור לגובה המינימלי של שכר הלימוד.
- בהחלטה מיום 16 באוגוסט, 2017 בעניין גובה שכר הלימוד במוסדות המתוקצבים להשכלה גבוהה לשנת הלימודים תשע"ח, נקבע כי שכר הלימוד לתוכנית לימודים מלאה לתואר ראשון בשנת תשע"ח יהיה בגובה - 10,066 ₪ לשנה.
4. ודוק: על מנת להסיר כל ספק באשר לתחולת החלטה זו במכרז דנא, חיינו שהצעות המחיר ביחס לתואר הראשון לא ירדו משכר הלימוד האמור, נקבע בעדכון מס' 8 למכרז, המהווה חלק בלתי נפרד הימנו, כי:

"בהתאם לחודעת המל"ג, ות"ת איננו מאשרת למוסד להשכלה גבוהה אשר המדינה משתתפת בתמיכתו לגבות שכר לימוד הנמוך מהאמור בהחלטות בנושא כפי שפורסמו ביום 16.8.2017. על כן, על המציעים אשר מתוקצבים ע"י המדינה, לחגיש הצעות מחיר בכל הנוגע לשכר-חלימה (חדגשה במקור), בהתאם להחלטות חות"ת כאמור".

- הנה כי כן: מציעים במכרז ידעו מבעוד מועד כי הם כפופים להוראות מל"ג-ות"ת, ובמיוחד כי הצעת המחיר שלהם צריכה להיות כפופה להוראותיו.
5. כן נקבע כי אין להתנות על תנאי המכרז, בין ע"י תוספת או בכל דרך אחרת, וכי התניה על הצעה תביא לפסילתה. ככל שמציע מעוניין להתנות הצעתו או להביע הסתייגות צריך לפנות מבעוד מועד בשאלות הבהרה (ס' 6.3 לפרק ב' למסמכי המכרז).
 6. במכרז חשתתפו לכל הפחות 6 משתתפים (מידע בדבר היקף המשתתפים זהותם לא נמסרה למרשתנו). על פי המידע שנמסר למרשתנו, הן מרשתנו והן אוניברסיטת חיפה זכו לניקוד המקסימלי ברכיב האיכות.
 7. בבחינת רכיב המחיר, מרשתנו דורגה במקום השני, לאחר אוניברסיטת חיפה, ואוניברסיטת חיפה הוכרה כזוכה.
 8. מרשתנו עמדה על זכותה לקבלת עיון במסמכי המכרז, לרבות האומדן שנערך למכרז. ביום 2 ביולי, 2018 השבת כי "חאומדן במכרז אינו נתון לעיון המציעים", והזמנת את מרשתנו לעיון בהצעה הזוכה במשרדי המשטרה.
 9. לאחר קבלת מסמכי המכרז, ובכלל זה פרוטוקולים של דיוני הוועדה שבחנה ההצעות, כמו גם הצעתה של אוניברסיטת חיפה, התחוויר כי החלטת הוועדה לבחור באוניברסיטת חיפה כזוכה הנה החלטה פסולה, ומכל מקום בלתי סבירה בעליל.
 10. הצעתה של אוניברסיטת חיפה הנה הצעה תכסיסנית ומכל מקום הצעה שלא עמדה בהוראות המכרז ובהוראות המל"ג, ודינה היה להיפסל (כפי שסברה הוועדה עצמה בטרם החליטה את החלטתה האמורה). כפועל יוצא, ומשעה שאין מחלוקת כי הצעת מרשתנו דורגה שניה, הצעתה של מרשתנו הייתה אמורה ליזכות בהליך.
 11. כאמור לעיל, המל"ג קבע באופן חד משמעי כי שכר הלימוד המינימלי לתואר ראשון במוסד מתוקצב לשנת לימוד הנו 10,066 ש"ח, ולתואר בן 3 שנים - סך כולל של 30,198 ש"ח. במכרז נקבע מפורשות, לרבות במסגרת הודעת עדכון 8, כי "על המציעים אשר מתוקצבים ע"י המדינה, לחגיש הצעות מחיר בכל הנוגע לשכר-חלימה, בהתאם להחלטות חות"ת".
 12. אוניברסיטת חיפה הנה גוף נתמך ומתוקצב על ידי המדינה ועל כן כפוף להוראות המל"ג והות"ת. אוניברסיטת חיפה פעלה בניגוד להוראות אלה, בכך שהצעה סכום נמוך מהמותר,

העומד על סך כולל של כ-7,550 ₪ לשנת לימוד לתואר ראשון (22,649 ₪ נטו לכל שלוש שנות התואר).

במאמר מוסגר ייאמר כי יתר הצעותיה ביחס לרכיבי מכרז נוספים (למעט התמורה בגין תואר שני, התואמת את הסכום המותר על פי המל"ג) תומחרו על ידי אוניברסיטת חיפה באופן הפסדי, ואף מטעם זה דין הצעתה היה להיפסל (וביחס לכך האוניברסיטה העברית שומרת בדידה את הזכויות לטעון טענות נוספות).

13. המשטרה הפנתה את הצעת אוניברסיטת חיפה לאישור המל"ג, אשר באופן לא מפתיע קבעה ביום 15 במאי, 2018 באופן חד משמעי כי "במענה למכתבכם ולאחר בדיקה מול אגף תקצוב – הצעת המחיר שחוצעה נמוכה מהנחיות שכ"ל אותו פרסמה חות"ת ועל כן מל"ג-ות"ת לא יוכלו לאשר התקשרות בין המשטרה למוסד האקדמי שהציע את הצעת המחיר הזו".

דוק: עמדה נחרצת זו של המל"ג הייתה אמורה לחביא לפסילתה המיידית של הצעת אוניברסיטת חיפה!

14. חרף זאת, החליטה ועדת המכרזים לערוך שימוע לאוניברסיטת חיפה בטרם תפסול את הצעתה. במסגרת שימוע זה, ועדת המכרזים הביעה את הסתייגותה מהצעה זו של אוניברסיטת חיפה ודינה בפסילתה, זאת שכן, כאמור וכפי שנמסר למציעים עוד בטרם הגשת הצעות, המל"ג לא מאפשר למשטרה להתקשר עם גוף ממומן מעבר למחירים המותרים, ולטכח זו הצעת אוניברסיטת חיפה אינה עומדת בתנאי בסיסי במכרז (שמאופיזו הנו עולה כדי תנאי סף).

15. במסגרת השימוע, טענה אוניברסיטת חיפה לראשונה כי הצעתה לא ניתנה עבור תואר שלם בן 120 נקודות, כי אם תואר חלקי הכולל 90 נקודות וזאת מתוך הנחה שתוענק הכרה ב-30 נקודות לתלמידי התכנית, לנוכח לימודים לא אקדמיים קודמים במסגרת הכשרות של המשטרה. על כן, לשיטת אוניברסיטת חיפה, הצעת המחיר שלה שווה ל-75% משכר הלימוד המותר על פי הוראת המל"ג.

16. טיעון זה של האוניברסיטה – שלמותר לציין כי הועלה בדיעבד ורק לאחר התערבות המל"ג (כאשר מתחייב היה שאוניברסיטה תצהיר על כך בהצעתה שהמחיר אינו עבור תואר מלא) – הנו טיעון חסר תום לב המלמד על הצעה תכסיסנית, שנעדה להבטיח זכייה, גם במחיר של חפרת הוראות המכרז ותנאי המל"ג.

17. דוק: בהחלטת המל"ג מס' 450/13 מיום 20 במרץ, 2018, הכיר המל"ג בכך שניתן להעניק הכרה בנקודות זכות בגין לימודים לא אקדמיים (במוסד על-תיכוני הנפרשים על פני שנתיים לפחות), אולם פטור זה אינו ניתן באופן גורף כי אם אינדיבידואלי לכל סטודנט. בהתאם לנסיבות ספציפיות (ואין לדעת, לא כל שכן מראש, שכל הסטודנטים זכאים לכך). מכל מקום,

זוה העיקר, תנאי למתן הפטור, לא כל שכן באופן שאינו פרטני, הנו קבלת אישור המל"ג לכך
בטרם מתן הפטור.

18. אוניברסיטת חיפה, נכון למועד הגשת הצעתה הכספית, לא קיבלה היתר לפטור שכזה (ולא בכדי, שכן לא נרשמו עדיין סטודנטים, ואין לדעת אם יהיו זכאים לכך, ואם כולם יהיו זכאים לאותו פטור). משכך, הצעתה הכספית לא עמדה בהוראות המל"ג ולא בהוראות המכרז.

19. כעולה מפרוטוקול השימוע, הוועדה תחילה, ובצדק, לא קיבלה זאת, ואף העירה כי בהתאם לתנאי המכרז "הצעת המחיר היא לתואר מלא". אוניברסיטת חיפה שהכירה בכך, השיבה, באופן מדרים ופסול כי "אנחנו נשכנע את המל"ג", וכי נקודות מסוימות, אם צריך, היא "תספוג" (אמירה פסולה כשלעצמה) וכי "נדע להתמודד גם עם סטודנט שגייע עם 0 [נקודות זכות מוכרות - תוספת שלטן]".

בכל הכבוד - בהליך מכרזי, אין זכאי מציע להגיש הצעה שאינה כשרה, ולקוות שזו תוכשר בהמשך הדרך. עקרון השוויון, כמו גם ההגינות מחייב, כי כל המציעים יגישו הצעה כשרה, ראלית, העומדת ב"כללי המשחק" מראש. הקביעה שאוניברסיטת חיפה "תדע להתמודד" גם עם מקרה שבו סטודנט לא יזכה בהכרה ב- 30 נקודות זכות משמעותה הודאה בכך שהמחיר שנקבע אינו המחיר שייגבה בפועל או הודאה בכך שהמחיר שנקבע אינו המחיר שהיא זכאית לגבות לפי הנחיות ות"ת. בשני המקרים משמעות הדבר שזוהי הצעה פסולה.

20. דוק: האוניברסיטה אינה ראאית לבצע את השירות נשוא המכרז בלא אישור המל"ג. הגשת הצעה שהנה בבסיסה בניגוד להוראות המל"ג, תוך הנחה כי "תשכנע את המל"ג" לתת לה פטור היא פסולה מאין כמותה. שווה בעיניך מצב בו המל"ג אינו מאשר - אזי השירות לא יינתן, ומי שייסבול מכך היא המשטרה וציבור השוטרים שאמורים להתחיל את לימודיהם בשנה הקרובה.

בהקשר זה לא למותר לציין כי אף מרשתנו ציינה בתכנית הלימודים בחצעתה כי תכיר בעד 20 נקודות זכות בגין לימודים קודמים, בכפוף לאישור המל"ג. אולם מובן שלא התחשבה בזה לצורך הצעת המחיר, שכן לא ניתן לקבוע מראש אם המל"ג יאשר זאת. אוניברסיטת חיפה נהגה באופן שונה מכך ובכל הכבוד - פסול.

21. יתירה מזו - בהתנהלות זו גלומה תכסיסנות וניסיון לקנות יתרון בלתי הוגן המטיל את מירב הסיכון על המשטרה (כאשר הסיכון היחיד שאותו אוניברסיטת חיפה נוטלת הוא שלא להעניק השירות אם לא תקבל הפטור עליו היא מסתמכת), וזאת תוך פגיעה בזכויות שאר המציעים ובעקרון השוויון, שעה שכל המציעים האחרים פעלו בהתאם להוראות המל"ג מראש ולא הניחו הנחות לגבי העתיד, על מנת לעקוף הוראות אלו.

22. לא בכדי, אפוא, גם לאחר השימוע כאמור, לא הצליחה אוניברסיטת חיפה לקבל אישור מהמל"ג להצעתה, ונאלצה ליתן תצהיר של עצמה שהיא עומדת בהוראות המל"ג. ייאמר מיד: משקלו

של תצהיר שכוח אמור להיות אפסי, שכן היא בעלת אינטרס, ונפל פגם שווערת המכרזים כלל התייחסה אליו, ודוק – אם המל"ג לא אישר לה, כיצד היא יכולה לאשר לעצמה?

23. חרף האמור לעיל, באופן בלתי סביר, ועדת המכרזים קבעה ביום 11 ביוני, 2018 כי הצעת המחיר "עומדת בתנאי הות"ת" ובהתאם לדרישות המכרז. לעניין זה הפנתה ועדת המכרזים לכך שבמסגרת תנאי המכרז, ניתן להכיר בלימודים לא אקדמאיים לצורך פטור מנקודות זכות בהיקף של כ-20 נקודות. החלטה זו הופנתה למל"ג, בטרם קבלת החלטה סופית.

24. המל"ג במייל ששלח למשטרה ביום 13 ביוני, 2018 אישרר פעם נוספת את הודעתו מיום 15 במאי, 2018, וציין כי מתן זכיה לאוניברסיטת חיפה אינו מעניק לה את האישור או הפטור, הטעון בקשה מסודרת וכפוף לשיקול דעת המל"ג. הוזה אומר – המל"ג אינו מאשר כי הצעתה הכספית של האוניברסיטה כשרה ומאושרת וכי **כיצד יכולה ועדת המכרזים להעניק זכיה להצעה בלתי כשרה זו, אשר נכון למועד הגשת החצעות – ולמעשה, גם נכון לחיום – אינה עומדת בחוראות המל"ג?**

25. ועדת המכרזים בישיבתה יום 17 ביוני, 2018 הכירה בכך שלצורך הכרה בנקודות זכות על בסיס לימודים לא-אקדמאיים, יידרש הזוכה במכרז ליתן אישור פרטני ולא ניתן להגיע להסדר כולל. הוזה אומר – לא ניתן להניח קטגורית, מראש בהכרה גורפת ומלאה, המצדיקה הצעת מחיר הנמוכה מהמחיר המותר, על פי הוראות המל"ג, ב-125%

26. המדובר אפוא בהחלטה **בלתי סבירה בעליל**, שמכשירה הצעה פסולה, שאינה עומדת בכללי המכרז ועומדת בניגוד להוראות המל"ג. לעניין זה נסביר כדלקמן: **נאשית**, בניגוד לאמור, חמל"ג הודיע, הן ברוא"ל מיום 15 במאי, 2018 והן ברוא"ל מיום 13 ביוני, 2018, בלא שחל כל שינוי נסיבות בין מועדי משלוח שתי הודעות דוא"ל אלו, כי הוא אינו מאשר התקשרות עם אוניברסיטת חיפה בנסיבות דנא, שכן הצעת המחיר שלה עומדת בניגוד להוראותיו. כך, גם המל"ג סירב להוציא אישור הפוך לבקשת אוניברסיטת חיפה – ומכך ניתן ללמוד כי עמדתו אינה תומכת בעמדתה של אוניברסיטת חיפה.

27. **נשית**, הצעתה של אוניברסיטת חיפה אינה הצעה מלאה, כנדרש, שכן על פי הודאתה, זוהי הצעה לתואר בן 90 נקודות, חלף הדרישה להצעת מחיר לתואר מלא בן 120 נקודות (ובהקשר זה נזכיר כי בקשה שהצעת המחיר תינתן לכל נקודת זכות נדחתה על ידי המשטרה, כעולה מעדכון מס' 3). לכל הפחות, הצעתה הנה הצעת המותנית באישור המל"ג להכרה ב-30 נקודות פטור לכל הסטודנטים שיירשמו (שלפי מסמכי המכרז מספרם לא יירד מ-50). זאת, כאשר אם המל"ג לא יאשר – היא לא תוכל לקיים את ההצעה על פי הצעת המחיר שהוגשה. דהיינו – הצעתה הנה על תנאי. על פי מסמכי המכרז, הדין ועקרון השוויון – הצעה חסרה או הצעה מותנית זו לא יכולה לתקון ודינה להיפסל.

28. **שלישית**, גם העובדה שהמכרז מכיר בכך שניתן להכיר בנקודות זכות (ודוק – כעניין של איכות החצעה, ולא כחלק מהשיקולים לצורך מתן הצעת המחיר), הרי שאין הדבר שולל מהמל"ג את

שיקול הדעת בהחלטתו אם להכיר בנקודות אם לאו. כאמור, משעה שכך, לא ניתן להציע הצעת מחיר בלא קבלת היתר מראש על ידי המל"ג, וחיתר שכוח אין חולק כי לא ניתן לאוניברסיטת חיפה (לא כל שכן במועד הגשת ההצעות, הוא המועד המחייב). ואכן, עובדה היא, שלמעט אוניברסיטת חיפה, אין כל מציע אחר שחגיש הצעת מחיר שהנה נמוכה משכר הלימוד שנקבע על ידי המל"ג כאמור. בהקשר זה, וכפי שיוסבר, נבקש לעיין גם באופן מידי באומדן של המשטרה, אשר אף הוא יעיד כי אף במסגרתו לא הוערך מחיר התואר הראשון כנמוך מזה שנקבע על ידי המל"ג.

29. **דביעת**, לכל זאת נוסיף כי כל ח"חסבר" שניתן על ידי אוניברסיטת חיפה להצעת המחיר ניתן בדיעבד לאחר ש"נתפסה". אין מדובר במציע שבמסגרת הצעתו הסביר את התניותיו, הסתייגויותיו והסבריו לגבי הצעת המחיר (מבלי לגרוע מהעובדה שאף אז דין הצעתו היה להפסל), אלא מציע שניסה למצוא תירוץ בדיעבדי להצעה פסולה. הדבר מלמד על התכסיסנות וחוסר תום הלב של אוניברסיטת חיפה, דבר שרק מחמיר ומחייב עוד יותר את המסקנה בדבר פסלות הצעתה.

30. **חמישית**, יש לזכור עוד כי ההכרה בלימודים קודמים אינה עניין שמסור לשיקול הדעת הבלתי מוגבל של אוניברסיטת חיפה ואף לא של המל"ג. המל"ג קבע כללים לענין זה, ומכוחם ההכרה ניתנת רק ללימודים על-תיכוניים. הלימודים במסגרת קורסים של המשטרה אינם עומדים בדרישה זו. החלטה של המל"ג לסטות מכללים אלה בדיעבד ולאשר את הבקשה של אוניברסיטת חיפה תפגע בשוויון בין המציעים, בכל הקשור להצעת המחיר שהוגשה, אפילו ניתן היה להתנות את המחיר בכך שתינתן ההכרה.

31. **לבסוף**, אם המשטרה סבורה שיש מקום להציע הצעת מחיר שמותנית בהכרה בלימודים קודמים, היה עליה להודיע על כך לכל המציעים, מראש או לכל הפחות בדיעבד, לאחר שהתברר לה כי כך נהגה אוניברסיטת חיפה. לא היה מקום להכריז על החצעה של אוניברסיטה חיפה כהצעה הזוכה בלי שניתנה הזדמנות למציעים האחרים להציע הצעה מותנית דומה.

32. בנסיבות אלו, דין הצעתה של אוניברסיטת חיפה להפסל, וכפועל יוצא יש להכריז על מרשתנו מוכה במכר.

33. האמור לעיל הנו מבלי לגרוע מהעובדה שגם ביתר רכיבי הצעתה של אוניברסיטת חיפה היא נקטה במחיר הפסדי, אשר מצדיק אף הוא כשלעצמו את פסילת הצעתה. בהקשר זה מכיר כי הצעה החורגת ביותר מ-20% מהאומדן מקנה למשטרה את שיקול הדעת לפסול אותה מטעם זה.

34. מבלי לגרוע מהאמור לעיל, והואיל ולא נמסרו למרשתנו מלוא המסמכים הרלוונטיים, נבקשכם להמציא לנו באופן מידי בחזר כדלקמן:

- 34.1. האומדן שנערך למכרה. עמדתכם, כפי שהוצגה במכתב מיום 2 ביולי, 2018, כי האומדן הנו חסוי אינה כדין. משעה שנקבע אומדן להליך, ולאורו נבחנו הצעות, אינו יכול להשאיר חסוי, ויש לחשוף אותו. הדברים נכונים במיוחד שעה שיש רלוונטיות לאופן התמחור המופיע באומדן לעלות שכר לימוד של תואר ראשון (כמו גם עלות יתר הרכיבים).
- 34.2. כמו כן, נבקש את מלוא התכתובות שנוהלו בין המשטרה לבין המל"ג, ובכלל זה במהלך עיצוב המכרז וכן לאחר קבלת ההצעות.
- 34.3. אנו מבינים כי נערכו תכתובות גם מול אוניברסיטת חיפה, ועל כן, ככל שאלו לא נמסרו למרשתנו, נודה לקבלתם.
35. אנא התייחסותכם הדחופה וקבלת החומרים בהקדם, זאת על מנת שמרשתנו תוכל לכלכל צעדיה.
36. לנוכח זאת, אך מתחייב שהמשטרה שלא להתקשר ו/או לקדם כל התקשרות מול אוניברסיטת חיפה בכל הקשור למכרז דנא, וזאת עד קבלת המסמכים ולימודם על ידי מרשתנו, וממילא עד למיצוי בירור הטענות דלעיל, על כל הנובע ומשתמע מכך.
37. אין באמור לגרוע מכל טענה, ובכלל זה ביחס למה שנטען לעיל או ביחס למה שאינו נטען. כל הזכויות שמורות במלואן.

בכבוד רב,
 ליב זיגמן
 עורך דין

